

POLITISKE UTTALELSER, 2024 - 2025

Politiske uttalelser vedtatt på Årssamlingen 2024

Norges ansvar overfor urfolks rettigheter

I internasjonale fora ser Norge på seg selv som en forkjemper for menneskerettigheter. Til tross for dette har Høyesterett fastslått at Norge bryter urfolks grunnleggende rettigheter. Fosen-saken er en tiltrengt øyeåpner om ikke bare Norges ansvar overfor samene, men også dobbeltmoralen Norge fører i møte med klimarettferdighet.

Fosen-saken viser at det grønne skiftet ikke bare kan pakkes inn i store ord om "rettferdig omstilling". Omstillingen til et fornybart-samfunn må gjennomføres på en rettferdig måte - og da er det helt elementært at urfolks rettigheter er en forutsetning og et grunnlag for omstillingen. Changemaker anser det som selvsagt at Norge har både et behov og en forpliktelse til å fase ut ikke-fornybar energi til fordel for fornybare energikilder. Dette kan blant annet sees i lovnadene vi har gjort i eksempelvis Klimaloven. Vindkraft har et stort potensial i Norge for utvinning av grønn energi, men utnyttelsen av denne ressursen kan ikke gå på bekostning av menneskerettigheter.

Urfolks rettigheter har lenge stått bak i den politiske prioriteringskøen i Norge. Etter fornorskingen og den historiske diskrimineringspolitikken Norge har ført overfor samene har Norge et ansvar for å ivareta urfolks rettigheter både innenfor egne landegrenser i tillegg til vårt delte ansvar for dette på en global arena.

Det at Norge gjennom saker som Fosen-saken – men også saker som hvordan Norsk Hydro bidrar kraftig til nedhugging av regnskogen i Amazonas – ikke evner å stå inne for sin egen menneskerettighetspolitikk er utrolig problematisk. Når Norge som nasjon skal møte andre i en global kontekst og mene noe om rettferdig behandling av urfolk må vi ha vårt på det rene.

Changemaker mener at Norge må

- Ta ansvar og prioritere urfolks rettigheter i det grønne skiftet.
- Rette opp i menneskerettighetsbrudd knyttet til den norske stat og selskaper der staten holder en eierandel.

Sist vedtatt 2023

Stopp sjødeponi i Førdefjorden og Repparfjord

Norge må ta ansvar for å løse verdens klima- og miljøproblem. Det er derfor viktigere enn noensinne å innta en lederrolle i internasjonalt miljøarbeid, og sende klare signaler på naturvern og klimarettferdighet. Norge må følge føre-var-prinsippet, og da er ikke dumping av gruveavfall i norske fjorder akseptabelt.

Gruveselskapet Nordic Mining planlegger å starte gruvedrift med dumping av enorme mengder med gruveavfall i Førdefjorden, og det samme gjør også gruveselskapet Nussir ASA i Repparfjord. Selskapene skal drive et åpent dagbrudd for å utvinne rutil, et mineral som brukes hovedsakelig som et pigment for å farge maling, lakk og tannkrem hvitt. Livet i fjordene vil rammes hardt av det planlagte deponiet. Førdefjorden og Repparfjord er begge en nasjonal laksefjord, samt et viktig gyteområde for den truede kysttorsk. Det har gitt livsgrunnlag for lokalbefolkningen i mange tusen år, og det er et viktig næringsområde for laksefiske, sjømat og turisme. De store mengdene med finmalt stein, miljøgifter, mikroplast og kjemikalier som skal dumpes i fjorden vil ramme både naturen og de tilknyttede næringene hardt.

I tillegg til dette skal gruvedriften i Repparfjord foregå på reindistrikt, noe som både distriktet, Landsforbundet til Norske Reindriftssamer, og Sametinget har protestert kraftig mot etableringen av gruen. Det er vår-, sommer-, og høstbeite i distriktet, og over 8000 rein er gjennom området i løpet av et år. Norge kan ikke annektere samiske områder i Finnmark og dermed viske ut den samiske identiteten og retten til samisk kulturutøvelse. Nasjonalt naturvern er veldig relevant fra et internasjonalt rettferdighetsperspektiv. FNs klimapanel har slått fast at klimatilpasning er viktigere enn noen gang. Men det må gjøres riktig, og panelet advarer mot kortsiktige løsninger som kan gjøre verdens fordeling av ressurser enda skjevare. Klimapanelet oppfordrer derfor til å 'spille på lag med naturen'. Biologisk mangfold og økosystemenes velvære og dets tjenester er vår beste løsning til langsiktig, bærekraftig klimatilpasning.

I tillegg er Norge bare ett av to land i verden som fortsatt tillater nye prosjekter med sjødeponi. Dette svekker Norges troverdighet i internasjonalt miljøarbeid. Norge må ta på seg en lederrolle innen naturvern og klimarettferdighet, ettersom løsningen på disse problemene er knyttet tett sammen. Vern av Førdefjorden og Repparfjord er et bidrag til både nasjonal og internasjonal bærekraftig klimatilpasning, og dermed også internasjonal miljø- og klimarettferdighet.

Changemaker mener at

- Regjeringen må stoppe driftstillatelsen til Nordic Minings gruveprosjekt i Engebøfjellet ved Førdefjorden.

- Sjødeponi må forbys i Norge.
- Utvinningsindustrien må drifte på en bærekraftig og miljøvennlig måte, og ivareta lokalsamfunnene i området

Sist vedtatt 2023

Stans de grusomme krigshandlingene på Gaza

Changemaker er rystet over dagens situasjon i Palestina, og ber Norge om å gjøre alt de kan for å stanse de grusomme krigshandlingene på Gazastripen og forbedre situasjonen for den palestinske befolkningen. Israels okkupasjon av Gaza, Vestbredden og de syriske Golanhøydene har pågått i flere tiår. Som en følge av de folkerettsstridige israelske bosetningene på Vestbredden, og okkupasjonen av andre palestinske områder, har det palestinske folket opplevd urett og krenking av fundamentale menneskerettigheter. Fattigdom, diskriminering, arbeidsledighet og matmangel var allerede sentrale utfordringer i Gaza før den nåværende krigen brøt ut 7.oktober 2023.

Dagens situasjon er uutholdelig. Det massive bombeangrepet Israel utførte mot Gazastripen og innstramminger av blokaden i Palestina har ført til at over 30 000 har mistet livet (per april 2024), hvorav halvparten er barn. I tillegg er det nesten 2 millioner internt fordrevne palestinere, hvor også over halvparten av disse er barn. For alle sivile involvert i denne konflikten, er levekårene ekstremt dårlige. Det er akutt mangel på mat, rent vann, livsnødvendig helsehjelp, og sikkerhet. Lidelsene til det palestinske folk er ubeskrivelige. Dette rettfærdiggjør ikke terrorangrepet begått av Hamas 7.oktober, men Hamas-angrepene kan heller ikke rettfærdiggjøre den kollektive straffen det palestinske folk blir utsatt for av de israelske styresmaktene.

FN og flere menneskerettighetsorganisasjoner hevder at Israels bombing og blokade mot Gazastripen er i strid med folkeretten. Ifølge FNs høykommissær for menneskerettigheter, er Israels målrettede ødeleggelse av bygninger på Gazastripen en krigsforbrytelse. Videre har Den internasjonale domstolen i Haag (ICJ) konkludert med at Israel sannsynligvis bryter folkemordkonvensjonen. ICJ krever at Israel må slutte å drepe og skade palestinerne. Beslutningen er et folkerettslig bindende vedtak som Israel må følge, men enda ikke gjør.

Det vi er vitne til er grusomme krigshandlinger og flere brudd på folkeretten. Sivile skal ikke være et mål i krig, men det har de blitt i denne konflikten. Derfor mener vi at Norge må ta i bruk alle økonomiske, diplomatiske og politiske virkemidler for å få en slutt på de grusomme krigshandlingene som pågår. Norge må stille seg bak Sør-Afrikas sak mot Israel i ICJ og støtte deres anklager mot brudd på folkemordkonvensjonen. I tillegg må det jobbes for en anerkjennelse av Palestina som selvstendig stat og deres medlemskap i FN. Changemaker støtter også det palestinske initiativet Boycott, Divestment & Sanctions (BDS) av Israel. Det er en kampanje for frihet, rettfærdighet og like rettigheter for det palestinske folket. Dette er en global bevegelse som jobber for å presse stater, selskaper og andre aktører til økonomisk og kulturelt BDS. Dette for å presse Israel til å endre politikk og slutte okkupasjonen, samt den systematiske undertrykkelsen av palestinerne.

Vi oppfordrer Stortinget og regjeringen til å også tilslutte seg BDS-kampanjen mot Israel. Ingenting kan rettferdiggjøre Hamas' angrep på israelske borgere den 7. oktober 2023. Israels systematiske undertrykkelse av det palestinske folk i Israel, i okkuperte områder, samt i de palestinske områdene på Gaza og Vestbredden utgjør derimot grove brudd på menneskerettighetene og etterlater det palestinske folket med liten eller ingen mulighet til å bygge opp sin egen stat i tråd med selvbestemmelsesprinsippet. Vi oppfordrer den norske regjeringen og Stortinget til å arbeide internasjonalt i alle relevante fora for å sikre palestinernes menneskerettigheter og beskytte dem fra Israels overgrep.

Sist vedtatt 2024

Stopp okkupasjonen av Vest-Sahara

Vest-Sahara har status som FNs siste uløyste kolonispørsmål og blir ofte kalla Afrikas siste koloni. Landet vart okkupert av Marokko før den spanske kolonimakta trakk seg ut tidleg i 1976. Som følge av den marokkanske invasjonen flykta halvparten av befolkninga i Vest-Sahara til flyktningleirar i Algerie. Der har dei no budd i over 40 år og er heilt avhengige av bistand frå EU og FN. Denne situasjonen er uholdbar. Changemaker meiner at norske styresmakter bør auke det internasjonale fokuset på Marokko sine overgrep og arbeide for å få ein slutt på den ulovlege okkupasjonen. Etter våpenkvila i 1991 har FN-operasjonen Minurso hatt som mandat å gjennomføre ei folkeavstemming som følge av ein signert avtale mellom Marokko og Polisario. Ingen av forslaga FN har komme med har vorte aksepterte av Marokko. Samtidig støttar ikkje USA og Frankrike saharawiarane sitt krav om sjølvråderett, og det blir lagt lite internasjonalt press på Marokko. Å motarbeide ei folkeavstemming er i strid med folkeretten. Vest-Sahara er medlem av den Afrikanske Union og er anerkjent av cirka 70 land.

Gjennom ei internasjonal anerkjenning får spørsmålet om Vest-Sahara auka status. Norsk næringsliv spelar ei aukande rolle i konflikta ved at dei driv verksemd i det okkuperte området og utnyttar ressursar i Vest-Sahara. UD frarår slik verksemd, men gjer lite for å hindre det. Derfor er det opp til grasrota å rapportere kva norskeigde selskap gjer. Norske bedrifter er med på å legitimere okkupasjonen ved å stele ressursar frå Vest Sahara og finansiere okkupasjonsmakta Marokko. I tillegg er det norske Oljefondet investert i fleire selskap som har si verksemd i Vest-Sahara. Ressursutvinning i ikkje-sjølvsstyrte område er i strid med FN-pakten og FNs Havrettskonvensjon.

Changemaker meiner at

- Noreg må anerkjenne den saharawiske demokratiske republikken og arbeide for at andre land også skal gjere det.
- Noreg må legge press på Marokko for å gjennomføre ei folkeavstemming om sjølvråderett for Vest-Sahara slik FN har tilrådd sia 1991.
- Norske selskap umiddelbart må trekke seg ut av Vest-Sahara.
- Noreg må trekke sine oljefondsinvesteringer ut av selskap som har virksomhet i Vest- Sahara

Sist vedtatt 2023

Borgerkrigen i Jemen

Vinteren 2015 gjorde Houthi-bevegelsen statskupp i Jemen, noe som utløste borgerkrigen som er omtalt som verdens største humanitære krise. Siden 2015 begynte Saudi-Arabia, de Forente Arabiske Emirater, Sudan, Senegal, Qatar og Marokko å bombe Houthiene på bakgrunn av en invitasjon fra den legitime regjeringa om å slå ned kuppmakerne. Siden da har vi sett stadige brudd på humanitærretten og menneskerettighetene fra koalisjonens side. Flere av angrepene er rettet mot sivilbefolkning, og siden 2015 er over 160 sykehus og klinikker bombet, noe som er tydelige brudd på humanitærretten.

Siden konfliktens start har rundt 233 000 mennesker mistet livet, enten som et direkte resultat av krigen eller indirekte av blant annet sykdom knyttet til de harde levekårene som følge av krigen.

Om lag 22,2 millioner av landets 29,3 mill. innbyggere har behov for humanitær hjelp, hvorav for 11,3 mill. er dette behovet akutt, ifølge FN. I begynnelsen av 2020 ble det rapportert at over 3,6 millioner er internt fordrevet.

FN har i en rapport fortalt at de krigende partene bedriver krigsforbrytelser og krenker de mest grunnleggende menneskerettighetene. FN benyttet også muligheten til å be det internasjonale samfunnet om å stoppe salget av krigsmateriell som kan bli brukt i konflikten. Samtidig som konflikten utviklet seg økte norsk eksport av krigsmateriell ytterligere, og mellom 2015 og 2018 ble våpen, militært utstyr og flerbruksvarer solgt for over 800 millioner til den Saudi ledede koalisjonen.

Utenriksdepartementet vedtok høsten 2018 å stoppe utstedelser av nye lisenser til Saudi- Arabia, et steg i riktig retning. Som følge av dette ble verken A- eller B-materiell solgt til Saudi-Arabia i 2019. Likevel er det ikke foretatt større endringer i regelverket som tillater at land som er med i verdens verste humanitære krise kan skaffe krigsmateriell fra Norge. I 2024 er det enda en humanitær krise i Jemen og sultkatastrofen som følger blir stadig intensifisert.

Changemaker mener at

- Norge, som en stat som verdsetter menneskerettighetene høyt, må stoppe all eksport av krigsmateriell til landene som deltar i borgerkrigen i Jemen, inkludert allerede utstedte lisenser.
- Norge må være en aktiv pådriver internasjonalt for at andre land skal stanse eksporten til disse landene.

Sist vedtatt 2024

Ikke bruk bistandsmidler til garantiordningen for fornybare investeringer

Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland har som formål å fremme investeringer i fornybar energi i lav- og mellominntektsland. Ordningen gir garantier for private investeringer i fornybare energiprogrammer, slik at investorer får en viss grad av sikkerhet for sine økonomiske bidrag. Dette kan bidra til å redusere risikoen forbundet med slike investeringer og dermed tiltrekke mer kapital til fornybar energisektor i utviklingsland, og ordningen kan derfor være et godt insentiv.

Nå benytter regjeringen bistandsmidler for å dekke tapsavsetningen i garantiordningen. Denne praksisen mener vi truer prinsippene om addisjonell og gavebasert klimafinansiering, og risikerer å binde opp bistandspenger som skal gå til nettopp bistand. Vi er bekymret over usikkerheten knyttet til tilbakeføring av midler til bistandsbudsjettet og understreker behovet for transparente og ansvarlige økonomiske beslutninger. Å ta midler fra bistand for å dekke tap i garantiordninger vil kunne forskyve ressurser vekk fra reelle bistandsformål og undergrave hele poenget med bistand, som er fattigdomsbekjempelse.

Regjeringen har også uttrykt ambisjoner om at garantiordningen skal oppskaleres, noe som kan føre til flere implikasjoner. Som et av verdens rikeste land, med stort historisk ansvar for klimaendringene, har Norge best mulig forutsetning for å bidra med klimafinansiering, kutte utslipp og bidra til grønn omstilling. Dersom regjeringen velger å rapportere garantier og mobilisert privat kapital på bekostning av reelle gavebidrag sender dette et problematisk signal internasjonalt.

Changemaker mener:

- Regjeringen må avstå fra å bruke midler bistandsbudsjettet til garantiordningen
- Lav- og mellominntektsland må ikke pålegges ytterligere økonomiske byrder, gjennom krav om statlige motpartsgarantier.
- Regjeringen må ikke rapportere investeringene gjennom garantiordningen som klimafinansiering, for å sikre at reelle gavebidrag ikke erstattes av mobilisert privat kapital.

Sist vedtatt 2024

Norge må fordømme kjønnsapartheid i Afghanistan

15. august 2021 inntok terrororganisasjonen Taliban over makten i Afghanistan igjen, etter at NATO-styrker trakk seg tilbake fra landet, som resultat av en såkalt fredsforhandling mellom USA og Taliban i 2019.

Etter at den kommunistiske regjeringen i Afghanistan falt i 1992 som følge av en borgerkrig og tilbaketrekking av sovjetiske styrker, utløste det seg en ny borgerkrig i landet, denne gangen mellom ulike grupperinger som tidligere hadde stått sammen mot sovjetunionen og den kommunistiske regjeringen. Fra kaos vokste det fram ekstremisme og fundamentalisme. Taliban, fikk støtte fra Pakistan, USA og Saudi Arabia, og tok gradvis over makten i landet. Det afghanske folket hadde blitt et offer for den kalde krigen, og en slagmark for USA og Sovjetunionens proxy-krig.

Taliban styrte landet under ekstreme lover og regler inspirert av det de hevder er sharia. Jenteskoler ble stengt, alle jenter og kvinner ble pålagt å bruke burka, og de hadde ikke lov til å bevege seg fritt utenfor huset uten en mannlig verge. Dersom noen brøt Talibans radikale og umoralske lover, ble de straffet offentlig, i form av pisking, steining og henrettelser. I tillegg til den generelle undertrykkelsen av hele befolkningen, og den kvinnehatende praksisen, var enkelte etniske grupper utsatt for systematisk forfølgelse av Taliban, deriblant Hazara og Uzbek-etnisiteter. Taliban mistet makten etter USAs invasjon i 2001, som følge av 9/11 angrepene. Helt siden, til tross for å ikke ha hatt regjeringsmakt, har Taliban traumatisert afghanerne, gjennom sporadiske terrorangrep, forfølgelse og trusler.

Helt siden maktovertakelsen i 2021, har de sakte men sikkert innført deres ekstreme lover og regler fra tidligere. Blant de første reformendringene var å stenge jenteskolene, og erstatte kvinneministeriet med "ministeri for lov og orden", med andre ord; moralpoliti-ministeriet. Aktivister, journalister og ansatte av den afghanske regjeringen ble forfulgt og straffet. Til tross for manges optimisme om at Taliban har blitt mer liberale enn slutten av 1900-tallet, er situasjonen i dag ekstremt alvorlig. Jenter og kvinners rettigheter er ikke eksisterende, kvinner har ikke bevegelsesfrihet, valgfrihet, de blir utsatt for kjønnsbasert vold, og har ikke rett til skolegang etter 6. klasse, eller rett til å arbeide. Dersom en kvinne opptrer mot Talibans krav, vil både hun og hennes mannlige familiemedlemmer bli straffet, på denne måten utfordrer og normaliserer de en total kontroll og undertrykkelse av kvinner på alle aspekter i samfunnet, ikke bare gjennom formelle lover, men også personlige relasjoner.

Situasjonen i Afghanistan har etter 2021 blitt verre enn det har vært tidligere, landet er rammet både av naturkatastrofer som jordskjelv, flom, tørke, og menneskeskapte katastrofer som matmangel, forfølgelse, menneskerettighetsbrudd. Det afghanske folket lever under konstant frykt, over halvparten av befolkningen lever under fattigdomsgrensen, de har ikke tilgang til tilstrekkelig helsehjelp, og barn blir

tvunget til taliban-skoler hvor de lærer å verdsette deres holdninger og ideologi. Taliban er en terrororganisasjon, med ekstreme holdninger som verken er representativt for, eller ønskelig hos det Afghanske folket, Talibans fotfeste er ikke bare farlig for Afghanistan, men for hele verden. Changemaker står i solidaritet med Afghanske kvinner i deres kamp for frihet og likestilling.

Changemaker mener at:

- Norge må fordømme Talibans fundamentalistiske kjønnsapartheid.
- Humanitært arbeid må fortsette å gå direkte fra bistandsorganisasjonene til befolkningen, og ikke gjennom Taliban.
- Norge må presse Taliban til å gjenåpne skolegang for jenter, og følge internasjonale menneskerettigheter og kvinnerettigheter.

Sist vedtatt 2024

Regjeringen må snu - stopp gruvedrift på havbunnen!

I januar 2024 ble det klart, gjennom flertall på Stortinget, at Norge blir det første landet i verden til å åpne for gruvedrift på havbunnen. Dette stiller Norge i sentrum av en global debatt om miljø, geopolittikk og bærekraftig ressursutvinning. Det er funnet store forekomster av metaller og mineraler på norsk kontinentalsokkel, og disse vurderes som nødvendige for å produsere grønn infrastruktur. Det argumenteres også for at mineralene er viktige for å redusere avhengighet av Kina, som i dag er ledende innen sjeldne mineraler. Som følge har regjeringen vår åpnet et område på areal på størrelse med Storbritannia i Barentshavet nær Svalbard, hvor mineralutvinningen skal foregå. Imidlertid er det flere faktorer som kan påvirke dette norske industrieventyret. Vi har kun utforsket 1% av det kartlagte området, og vi spiller rulett ved å tukle med flere millioner av uopptagede arter som lever på havbunnen vår for kortsiktig profitt. I tillegg risikerer vi å ødelegge verdens største karbonlager, som er på havbunnen.

Norge har møtt stor kritikk, både nasjonalt og internasjonalt, og det slås alarm om alvorlige, irreversible miljøødeleggelser. Et internasjonalt forskningsmiljø bestående av mer enn 800 havforskere mener at kommersiell utvinning på havbunnen er totalt uforsvarlig - kunnskapsgrunnlaget om livet på havbunnen er rett og slett altfor tynt. For å legge press på Norge har hele EU lagt ned et moratorium mot gruvedrift på havbunnen inntil vi har mer kunnskap om havbunnen. FNs miljøprogram, Verdens Økonomiske Forum, Miljødirektoratet og selv Equinor, er andre aktører som har advart mot konsekvensene av gruvedrift på havbunnen. Norge har også blitt bedt om å fratre som leder av det Internasjonale Havpanelet som følger av åpningen av industrien. Som resultat har Norges rykte som klima og hav-nasjon blitt betraktelig svekket.

Industrien vil også ødelegge fiskeriaktiviteten rundt Svalbard, hvor Russland fisker mest som følger av deres rettigheter gjennom Svalbardtraktaten. Undersøkelser hevder at havbunnsmineralutvinningen vil skape sedimentærskyer som kan spre seg hundrevis av kilometer - disse skyene kan spres til den russiske fiskevernsonen, og skade fisken og deres økosystemer. Historisk har det vært anspent stemning mellom Norge og Russland angående Svalbard når det gjelder ressursforvaltning og fiske. Det er en reell risiko for at Russland vil utnytte miljøødeleggelser i fiskerivernssonen for å utvide rettighetene sine i Svalbardtraktaten som kompensasjon. Russlands invasjon av Ukraina i 2022 har redusert Norges kontakt med den russiske regjeringen til et minimum, der kun samarbeid for å bevare trygghet og sikkerhet blir opprettholdt. Det er derfor sikkerhetspolitisk viktig at Norge, som russisk nabo, trår varsomt i utenrikspolitikk som omhandler Russland.

Gruvedrift på havbunnen leder til store problemer som bidrar til ytterligere miljøutfordringer. Industrien risikerer også at Norge havner i en sikkerhetspolitisk farlig situasjon.

Changemaker mener at:

- Norges Regjering har en plikt overfor verdenssamfunnet å fremme klima og miljø, fred og sikkerhet
- Norge ikke burde sette et dårlig eksempel for verdenssamfunnet ved å være førstemann til å begynne med en så omstridt industri.
- Regjeringen bør snu i deres beslutning om å åpne for gruvedrift på havbunnen for å ivareta klima, fred og sikkerhet.

Sist vedtatt 2024

Skattekonvensjon i FN

Februar 2021 kom High Level Panel on International Financial Accountability, Transparency and Integrity for Achieving the 2030 Agenda (FACTI-panelet) med flere forslag om hvordan man kan ta opp kampen mot kapitalflukt. Et av disse forslagene var en FN konvensjon på skatt. Høsten 2023 ble det vedtatt i FN at man skal starte opp arbeidet med nettopp dette. Vedtaket er starten på en viktig prosess som kan ta et oppgjør med strukturene som tillater og legger til rette for kapitalflukt. I dag blir mye av det internasjonale samarbeidet på skatt koordinert i OECD, gjennom Base Erosion Profit Shifting (BEPS) og flere land inkorporerer disse retningslinjene gjennom OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS. Dette arbeidet er lite demokratisk da beslutningene blir tatt bak lukkede dører blant medlemmene av OECD, der sivilsamfunnet og landene i OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS ikke har noen mulighet til å påvirke diskusjonene og vedtakene. Etter BEPS pilar 1 og 2 ble vedtatt i OECD ser man også at dette er uthulede retningslinjer som ikke tar et oppgjør med strukturene som ligger til grunn, i tillegg til at flere av landene i OECD og i OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS ikke ønsker å innføre retningslinjene fordi de er for dårlige. BEPS har også fått sterk kritikk fra land i det globale sør.

I arbeidet opp mot en skattekonvensjon i FN har rike, vestlige land og OECD systematisk motarbeidet at en skattekonvensjon i FN skulle blitt diskutert, og stemt mot å se nærmere på om man skal utarbeide en skattekonvensjon. De argumenterer for at OECD er det rette forumet for å ta diskusjoner på skatt, og at en FN konvensjon vil ødelegge for arbeidet til OECD. Norge stemte avholdende under avstemningen i FN om å starte arbeidet med en skattekonvensjon. Om man skal ta et oppgjør mot skatteparadisene og kapitalflukt er det viktig med åpne og demokratiske prosesser, der interessene til lav- og mellominntektsland, ikke bare rike land og skatteparadis, blir ivaretatt.

Changemaker mener at:

- Regjeringen må følge opp punktet fra Hurdalsplattformen om å arbeide for en konvensjon om økonomisk åpenhet.
- Norge må gå foran og ta en ledende rolle i de kommende forhandlingene i FN for å sikre en demokratisk og inkluderende prosess.
- Ansvarlighet, åpenhet og integritet må være en grunnstein i forhandlingene.
- Forhandlingene må lede til en enhetlig tilnærming for skattelegging av multinasjonale selskaper.
- Utviklingslands interesser, bærekraftsmålene og klimafinansiering må legges til grunn for skattekonvensjonen.

Sist vedtatt 2024